

12. november 2020

## Sex og Politikks innspill til regjeringens nye handlingsplan om kjønn og seksualitet

**Sex og Politikk** takker for invitasjonen høring og muligheten til å komme med innspill til den nye handlingsplanen. Vi er glade for at regjeringen nå initierer en ny plan for å sikre videre oppfyllelse av den gamle planen, men samtidig også komme videre på områder den gjeldende planen ikke dekker.

**Sex og Politikk** er enig i mye av det som ble sagt på den muntlige høringen.

Vi vil her fokusere på de punkter som vi spesielt vil ønske at en ny plan forsterker eller tar inn, som ikke dekkes av mange andre:

### **1) Seksualitetsundervisning/kommunikasjon om seksualitet og skeive aspekter må være del av grunn-utdanningen på alle høyere utdanninger til profesjoner hvor en møter barn, unge og eldre**

Sex og Politikk mener at seksualitetsundervisning må utruste barn, unge og eldre med den kunnskapen og handlingskompetansen de trenger for å kunne ta informerte valg som fremmer helse, likestilling og trivsel, og gir mulighet til å ta i bruk sitt fulle potensial på alle livets områder.

Sex og Politikk leverer Uke 6 som er undervisningsmaterieell i seksualitetsundervisning for hele grunnskolen. Over 40% av grunnskolene i landet benytter seg av Uke 6 materiellet i sin seksualitetsundervisning. Sex og Politikk er positive til at de nye fagplanene pålegger skolene å undervise om seksualitet og kjønn.

Men Sex og Politikk erfarer likevel at uansett hvor godt fagplaner legges til rette, så varierer og lider undervisningen av at mange lærere og helsesykepleiere har for liten bakgrunn på dette området. Elevene fanger opp usikkerhet og syns det blir pinlig og gode diskusjoner hindres. Lærerne rapporterer at de dette i særlig grad skuldes manglende seksualitetsundervisning ved lærerutdanningene. Vi ber derfor at handlingsplanen tar med at seksualitetsundervisning som inkluderer seksualitets- og kjønns mangfold tas inn som en del av lærerutdanninga, helsesykepleierutdanninga og sosionom/barnevernpedagogutdanninger og andre utdanninger hvor en møter barn og unge.

Forskning viser at seksualitet forblir en viktig del av livet gjennom alderdommen og at seksuell tilfredshet for mange er viktig del av sunn og aktiv aldring. Samtidig viser studier at eldre utgjør en spesielt sårbar gruppe når det gjelder seksuell helse. For eldre skeive er manglende kunnskap om kjønns- og seksualitetsmangfold og cis- og heteronormativitet en utfordring i møte med helsevesenet. Lav tillit til helsepersonell skaper dårlige forutsetninger for å være åpen. Manglende kompetanse om seksualitet og aldring, negative/stereotypiske holdninger til eldre personers seksualitet og bekymringer vedrørende utfallet av å tematisere seksualitet under helsekonsultasjoner hindrer eldre i å be om hjelp, helsepersonell i å gi hjelp og å skape trygge helsetilbud for eldre skeive.

Inkludering av seksuell helse og skeive perspektiv i de ulike helsefagutdanningene vil bidra til å motvirke dette og bidra til å gi eldre skeive en sunn og aktiv aldring.

## **2) Økt internasjonalt engasjement inkludert økt bistand til skeives kamp for likestilling**

Sex og Politikk ønsker at det internasjonale kapittelet styrkes i den nye handlingsplanen. Behovene internasjonalt er langt større enn i Norge og er økende pga. av den pågående pandemien. I deler av verden ser vi tilbakeslag i forhold til seksuelle rettigheter, inkludert i forhold til seksualitet og kjønn.

Sex og Politikk ber derfor planen inkludere:

- Prioritet av bistand til skeives organisasjoner og andre relevante organisasjoner.
- Spesiell prioritet av arbeid for at lovforbud mot sex mellom mennesker av samme kjønn fjernes over hele verden. Lovforbud fungerer i praksis som legitimering av vold og diskriminering basert på fordommer og myter.
- Bedre inkludering av kjønn og seksualitet i Norges internasjonale menneskerettighetsarbeid, både i sitt normative arbeid internasjonalt, og for å forbedre undervisning og sikre helsehjelp. Å sikre at alle kan gjøre gode valg rundt seksualitet er viktig i Norges kamp for å bekjempe fattigdom, sikre likestilling og demokrat.

## **3) Sikre selvbestemt kjønn ved å innføre et alternativ til mann og kvinne**

I Norge har det siden 2016 vært mulig å juridisk selv-bestemme kjønn mellom mann og kvinne. Sex og Politikk mener det er på tide at denne endringa gjelder alle innbyggerne ved at mennesker som ikke definerer seg som mann eller kvinne får et alternativ. Dette er en logisk forlengelse av endringa som kom i 2016, hvor personer som ønsker det kan endre kjønn.

Sex og Politikk ber derfor planen utrede en lovendring må legge til rette for å tillate fleksible kjønnsalternativ for alle personer som ikke opplever seg som binære og personer som ikke har kjønn i det hele tatt.

#### 4) Kommunale handlingsplaner for seksuell helse som inkluderer arbeid for skeive

Det meste av tjenestetilbudet som møter skeive skjer lokalt. Få kommuner ser arbeidet med seksuell helse i en helhet.

Sex og Politikk tror utarbeidelsen av handlingsplaner for seksuell helse i kommunene kan sikre en slik helhetstenking. Dette vil sikre lokalt eierskap og gjennomføring.

Lykke til med dette viktig arbeidet. Sex og Politikk bidrar gjerne framover i det videre arbeidet med planen.

For Sex og Politikk



Tor-Hugne Olsen

Daglig leder